

Reinføri í fletting og avgerandi fyri kjøt

– Gott reinføri undir slátri, skjót køling av krov, góður og stöðugur luftstreymur og gott pláss í hjallinum minka munandi um vandan fyri botulismueitran, eru ráðini hjá Heilsufrøðiligu Starvsstovuni

Tá krovini verða hongd út, skulu tey ikki hanga ov tætt saman, so luftskiftið millum krovini verður gott

Mynd: Bjørn Patursson

Vilmund Jacobsen

Fyri nøkrum árum síðan festi Heilsufrøðiliga Starvsstovan á blað ymisk góð ráð í samband við slátur og fletting, og útgangsstøðið er, at tað eru einstøku flettingarfólkini og hjálparfólkini, sum eftir førimumiugu tryggja besta reinføri.

Tað hevur týðning, at seyðurin verður væl viðfarin og ikki verður overevaður undir rakstri og á rættini. Mælt verður til, at seyðurin ongantíð

verður bundin niður, og ansast skal væl eftir, at seyðurin ikki fær stoytir ella løstir.

Hetta er bæði av djóraverndarávum – og tí, at stoytur beinanvegin sæst aftur á krovinum sum bløðingar.

Men, um seyður fær skaða undir rakstri, eitt nú beinbrot, skal hann avlívast beinanvegin, og tá tað verður gjørt, er einki í vegin fyri at brúka kjøtið.

Góðar umstøður

Góðar flettingarumstøður eru fyrsta treytin fyri, at slátrið verður reint. Rúmið eigur at vera gjørt úr tilfari, sum er lætt at vaska. Best er, um gólv, veggir og loft eru úr tilfari, sum er hart, slætt, ljóst og sum ikki drekkur vatn í seg.

Í flettingarrúminum skal vera rennandi vatn við góðsku sum drekkivatn til handavask og til vasking av amboðum, og best er, um vatnið er lunkað.

Mælt verður til, at flettingarrúmið er innrættað soleiðis, at góð arbeids-gongd er fyri flettingina, og best er, um einki óviðkomandi órudd er í rúminum.

Mælt verður til, at vembur og vil ikki verða tømð og vaskað í sláturrúminum, meðan slátrað og flett verður. Skulu vembur og vil tømast og vaskast beinanvegin, skal tað gerast í øðrum rúmi.

Best er, sigur Heilsufrøðiliga Starvsstovan, um flettingarborð, fløt

og annað í rúminum er úr tilfari, sum kann haldast reint.

Flettingarborð úr ráum træ eru ikki best eignaði, tí tey drekka vatn í seg og eru ikki lætt at halda rein. Men, eru borðini lakkerað ella málað, er yvirflatan lukkað, og tá er reinhaldið lættari. Best er tó, um borðini eru úr stáli.

Mælt verður til, at knívar, sagir og annað, sum verður brúkt undir fletting, eru rein.

Amboðini skulu vaskast við vatni og sápu og síðan sóttreinsast, soleiðis at tey eru rein, tá byrjað verður.

Best er at skolda knívar og onnur amboð millum hvønn seyð, ið flettur verður, og amboðini skulu haldast í kókandi vatn í minsta lagi 10 sekund.

Reinføri altavgerandi

Tilmælið hjá Heilsufrøðiligu Starvsstovuni fevnir ikki bara um flettingarborð og amboð annars. Tað er eisini umráðandi, at arbeidsklæði, eitt nú oljeklæði og svintur, eru rein, tá byrjað verður, og mælt verður frá at brúka oljeklæði, sum hava verið brúkt til fiskaarbeiði. Orsøkin er, at fleiri av tilburðunum av botulismu í Føroyum hava verið av tí bakteriuslag, sum vanliga verður sett í samband við fiskavørur.

Eitt krov er reint, áðrenn vit nerta tað og tað, sum dálkar, er okkara handfaring, meðan flett verður. Tá vit fletta, eiga vit at hugsa um, at vit standa og gera mat - og vit eiga ikki minst at hugsa um, at tað turkaða kjøtið ikki verður kókað, áðrenn tað verður etið.

Tí skal handfaring undir fletting vera so rein sum gjørligt.

Er neyðugt at turka krov, tá flett er, er best at brúka eingangsklútar ella klútar, sum verða skiftir hvørja ferð, klúturin er brúktur einuferð. Vatnið í spannini verður skitið fyrstu ferð, klúturin verður skolaður, og tí eigur ein nýggjur klútur at verða brúktur eftir hvørja turking.

Um krov, verður dálkað av gori, tá tikið verður innanúr, skal dálkaða pettið skerast burtur. Hetta er ein nógvið betri máti enn at vaska við klúti, tí tá smyr tú bakteriar út yvir ein nógvið størri part av kjøtinum, sjálvt um tað ikki sæst.

Soleiðis, sum víst er á í hesi grein, eiga flettarar og hjálparfólk at vanda sær um persónliga reinføri, og ikki minst eiga hesi at vaska sær væl um